

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

GŁOS EKO

ŚRODA 31.10.2012

Nr 56 DODATEK BEZPŁATNY

gazeta
OLSZTYŃSKA dziennik
ELBLĄSKI

Tadeusz Ratyński,
I z-ca Prezesa
Zarządu
WFOŚiGW
w Olsztynie

Po raz kolejny placówki oświatowe z Warmii i Mazur udowodniły, że ekologia to nie puste słowo, ale konkretne działania na rzecz ochrony środowiska. Tym bardziej, że walory przyrodnicze naszego regionu są piękne i unikatowe. Od kilku lat szkoły i przedszkola z Warmii i Mazur zgłaszają swoją akcesję do udziału w programie edukacyjnym, który umożliwia nadanie placówkom prestiżowego, międzynarodowego certyfikatu Zielona Flaga i pierwszego stopnia do certyfikacji, czyli Lokalnego Centrum Edukacji Ekologicznej. I niemal co roku nasi przedstawiciele są zdecydowanymi krajowymi liderami w tej rywalizacji. W 2009 roku w Polsce przyznano 29 certyfikatów Zielonej Flagi. Trzy z pośród nich trafiły do placówek na Warmii i Mazurach. Rok później w kraju to wyjątkowe wyróżnienie otrzymało już 170 placówek, w tym 46 z naszego regionu. W 2011 roku Zielona Flaga powiewała już w 213 szkołach i przedszkolach w kraju. Wówczas ten certyfikat na Warmii i Mazurach otrzymały 52 placówki. Dla tych szkół i przedszkoli było to przede wszystkim wielkie wyróżnienie, ale także potwierdzenie zaangażowania uczniów i nauczycieli w działania proekologiczne. To także ogromny sukces, który z pewnością znajdzie przełożenie na aktywność dzieci i młodzieży w przyszłości. Znaczną część z tych szkół i przedszkoli podjęła dalsze działania w celu przedłużenia certyfikatów. I obecnie już wiemy, że znaczącej części to się udało. Dziś z dumą mogą Państwa poinformować, że w tegorocznej edycji programu, aż 82 placówki z Warmii i Mazur otrzymały certyfikaty, w tym 55 Zieloną Flagę i 27 LCAE. Wagę tej liczby niech odda fakt, że drugie miejsce w zestawieniu uzyskania certyfikatów otrzymało województwo śląskie, gdzie takie tytuły przyznano jedynie 37 placówkom. W innych regionach sytuacja wygląda jeszcze słabiej. Mamy więc uzasadniony powód do dumy. Inicjatywy naszych młodych ekologów to doskonały dowód na to, że szkoły i przedszkola na Warmii i Mazurach osiągają światowy poziom edukacji ekologicznej. Widać również tu duży wpływ dynamicznie i profesjonalnie pracujących centrów edukacji ekologicznej jako sprawdzonych partnerów i koordynatorów WFOŚiGW w Olsztynie.

W olsztyńskim ratuszu podsumowano tegoroczny konkurs „Rowerowa Szkoła”

Edukacja na dwa koła

W piątek 26 października w sali sesyjnej olsztyńskiego ratusza odbyło się wręczenie certyfikatów drugiej edycji konkursu „Rowerowa Szkoła”. Pierwszy raz te wyjątkowe wyróżnienie trafiło m.in. do przedszkola i żłobka.

W spotkaniu podsumowującym tegoroczną edycję „Rowerowej Szkoły” wzięli udział przedstawiciele 11 placówek z Warmii i Mazur Fot. Grzegorz Siemieniuk

„Rowerowa Szkoła, czyli edukacja na rzecz środowiska może mieć dwa koła” to konkurs, którego głównym celem jest upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie propagowania rozmaitych form wykorzystania roweru wśród społeczności lokalnych. Jej organizatorami są: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Stowarzyszenie Aktywności Społecznej „Młyn” oraz centra edukacji ekologicznej z Olsztyna, Elbląga i Giżycka.

Jedyna taka inicjatywa w kraju

W 2011 roku do tej rywalizacji przystąpiło 19 placówek, ale ostatecznie wymagany raport w zakresie promocji na rzecz zrównoważonego transportu, złożyło 15 szkół. Po weryfikacji kapituła konkursu wyłoniła pięć placówek, którym nadano certyfikat „Rowerowa Szkoła”. W tym roku przyznano sześć certyfikatów i pięć wyróżnień. Tegoroczne podsumowanie konkursu odbyło się w piątek 26 października w olsztyńskim ra-

tuszu. Imprezę prowadził olsztyński oficer rowerowy Mirosław Arczak, prezes Stowarzyszenia Aktywności Społecznej „Młyn”. Gośćmi honorowymi uroczystości byli: prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz oraz Tadeusz Ratyński, zastępca Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. — Rowerowa Szkoła to jedyna taka inicjatywa w kraju — mówił podczas spotkania w ratuszu Tadeusz Ratyński. — Do tej pory konkursem zostało objętych około 300 placówek z naszego regionu. To doskonały dowód na to, że rower ma na Warmii i Mazurach coraz więcej zwolenników.

Certyfikat po raz drugi

W tegorocznej edycji konkursu certyfikaty „Rowerowa Szkoła” otrzymały następujące placówki: Zespół Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratanie, Zespół Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Kętrzynie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Olsztynie, Szkoła Pod-

stawowa nr 19 w Elblągu, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Biskupcu, Miejskie Przedszkole i Żłobek „Ekoludki” w Elku.

— Jedną z placówek, Zespół Szkół w Bratanie, zdobyła certyfikat po raz drugi — mówi Mirosław Arczak. — Cieszymy się, że w tym roku też jedno z tych wyróżnień trafiło do żłobka i przedszkola. To świadczy o tym, że edukacja rowerowa dociera już do najmłodszych.

W tym roku wyróżnienia przyznano: Zespołowi Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Olsztynie, Gimnazjum w Piecicach, Szkole Podstawowej w Jonkowie, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Bartoszychach i Szkole Podstawowej nr 4 w Elku.

Podczas piątkowego spotkania w ratuszu nie zabrakło niespodzianek: spotkania „Rowerowa Afryka śladami Kazika” z olsztyńską podróżniczką Małgorzatą Wiśniewską, a także warsztatów inspiracyjnych „Przepis na Rowerową Szkołę”, które poprowadził Mirosław Arczak.

Grzegorz Siemieniuk

Jacek Protas,
marszałek
województwa
warmińsko-
mazurskiego

Przy okazji oddania do użytku infrastruktury ściekowej w Starych Juchach, która odbyła się 19 października, warto przypomnieć, że po wschodniej stronie województwa jest realizowany duży projekt pn. Masterplan dla Wielkich Jezior Mazurskich. Opracowała go Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich, a przystąpiło do niego aż jedenaście samorządów lokalnych: Biała Piska, Dźwierzuty, Gołdap, Miłkołajki, Piecki, Pozezdrze, Ruciane Nida, Ryn, Sorkwity, Świętajno, właśnie Stare Juchy i jako dwunaste dołączyły Wydminy. Pod względem współpracy między samorządami, a także pod względem skali tego projektu można go porównać z tak zwanym programem kanałowym, który realizują gminy położone wokół Kanału Elbląskiego. I także znajduje się na liście projektów kluczowych w punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Wielkie jeziora to nasz skarb i wizytówka regionu, która co roku przyciąga rzesze turystów. Program jest realizowany po to, aby zadbać nie tylko o przystosowanie jezior do nowoczesnej i ekologicznej turystyki, bezpieczeństwo żeglarzy i wodniaków, ale także o znaczące polepszenie stanu wód i środowiska naturalnego w Krainie Wielkich Jezior. Masterplan ma bowiem na celu poprawę stanu środowiska i zapobieganie jego degradacji poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury ochrony środowiska, a dzięki temu ochronę wartościowych zasobów naturalnych w tym największym naszym przyrodniczym skarbie, czyli w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Chodzi więc nie tylko o wzrost potencjału turystycznego tej krainy, ale zbudowanie nowoczesnej sieci sanitarnych, kanalizacji, systemu odbioru odpadów, ochronę wód i powietrza, gospodarkę zasobami naturalnymi, w tym także rybactwo i rybołówstwo. Część inwestycji z Masterplanu została już oddana do użytku i już „pracuje” na rzecz środowiska, reszta powinna zostać ukończona do końca przyszłego roku.

ZS w Bratanie otrzymał certyfikat po raz drugi
Fot. Grzegorz Siemieniuk

Rozwój bazy edukacyjnej Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Rozbudowana ścieżka „Rechot”

W czwartek 11 października w siedzibie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej w Żytkiejmach odbyło się uroczyste spotkanie podsumowujące realizację projektu „Rozwój bazy edukacyjnej Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej”. Projekt finansowany był z dotacji NFOŚiGW (548 tys. zł), WFOŚiGW w Olsztynie (50 tys. zł) oraz ze środków własnych województwa warmińsko-mazurskiego (87 tys. zł).

W ramach projektu nie-uzyskane dotychczas poddasze siedziby Parku zaadoptowano na cele edukacyjne i biurowe. Powstała tu m.in.: duża sala dydaktyczno-ekspozycyjna wyposażona w sprzęt dydaktyczny i zaplecze socjalne. — Dotychczas Park dysponował salą edukacyjną, która mogła pomieścić tylko niewielką liczbę osób — mówi dyrektor Parku, Jaromir Krajewski. — Adaptacja poddasza umożliwi nam bar-

dziej komfortowe przyjmowanie grup zorganizowanych. Na pewno nie zabraknie prelekcji i konkursów. Odbywać się też będą warsztaty, konferencje oraz różnorodne wystawy — dodaje.

Nowa na 182 metry

Podsumowywany projekt obejmował też odbudowę kładki wzdłuż ścieżki edukacyjnej „Rechot”. — Jest to jedna z najczęściej odwiedzanych ścieżek przyrodniczych Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej — mówi Jaromir Krajewski. — Prowadzi ona po kładce brzegiem malowniczego jeziora Ostrówek, skąd wiosną i wczesnym latem można obserwować plazie gody.

Ścieżka powstała w 2002 roku. Z biegiem lat jej stan ulegał pogorszeniu, dlatego Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej we współpracy z Fundacją Puszczy Rominckiej zdobył fundusze na nową infrastrukturę. Dzięki dofinansowaniu z WFO-

W ramach projektu zmodernizowano m.in. ścieżkę edukacyjną „Rechot” Fot. Archiwum

ŚiGW w Olsztynie w miejscu starych tablic przystankowych zostały ustawione nowe, a przy dojściu do ścieżki zbudowano wiatę tury-

styczną. Dodrukowano także naklejki i folder o płazach. Ze środków Eko Funduszu nad brzegiem jeziora Ostrówek wzniesiono wieżę widokową.

Ostatnim elementem renowacji „Rechotu” była wymiana drewnianej kładki. Nowa liczy 182 metry długości. Przy tablicach informacyjnych

zbudowano także platformy obserwacyjne.

Ta sama kraina

W uroczystym podsumowaniu projektu udział wzięli między innymi przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych, ośrodków kultury i szkolnictwa. Mieli oni okazję zobaczyć zdjęcia przedstawiające poszczególne etapy adaptacji poddasza i odbudowy kładki, a także zwiedzić nowo oddane do użytku pomieszczenia w siedzibie Parku. Spotkanie uświetniła wystawa fotograficzna zatytułowana „Puszcza Romincka. Po drugiej stronie” autorstwa Dmitrija Vysheirskiego, znanego rosyjskiego fotografa. Uchwyciona w obiektywie przyroda i krajobraz kulturowy rosyjskiej części puszczy, tak zbliżony do naszych, przypomnieli, że mimo istnienia granicy państwowej jest ta sama kraina przyrodnicza i historyczna.

Anna Naruszewicz

Wspólna akcja „Święto Drzewa” w Lelkowie i Dębowcu Sadzili zielonym do góry

Prawie 200 drzewek, w większości brzozy, posadzili w miniony czwartek uczniowie Zespołu Szkół w Lelkowie. W ten sposób uczniowie placówki uczyli 10. edycję Święta Drzewa, programu edukacji ekologicznej, który umożliwia bezpośrednie i konkretne działania na rzecz ochrony środowiska i ochrony klimatu.

Dzieci i młodzież z ZS w Lelkowie od wielu lat aktywnie włączają się w działania związane z ochroną środowiska. W czwartek 11 października grupa prawie 40 uczniów uczest-

niczyła w sadzeniu drzew przy boisku w Dębowcu. W akcję zaangażowali się też myśliwi z Wojskowego Koła Łowieckiego „Łoś” Olsztyn, którzy m.in. zadbali o oprawę muzyczną wydarzenia.

— Współpraca z dziećmi i młodzieżą to dla nas myśliwych wielką przyjemność — mówi z uśmiechem Cyprian Czerwiński, sekretarz WKŁ „Łoś” Olsztyn. — Cieszymy się, że tak chętnie uczestniczą w ekologicznych działaniach.

W akcję sadzenia drzewek aktywnie włączyli się także

funkcjonariusze Straży Granicznej z Grzechotek. Leśnicy z Nadleśnictwa Zaporowo przekazali bezpłatnie sadzonki. Zanim dzieci przystąpiły do pracy miały okazję wysłuchać instruktora na temat poprawnego sadzenia drzewek.

— Najważniejsze, aby sadzić zielonym do góry — mówił podczas spotkania Antonii Czyż z Nadleśnictwa Zaporowo.

Czwartkowa akcja zakończyła się przed budynkiem Urzędu Gminy w Lelkowie, gdzie uczniowie posadzili „Drzewa dla pokoju”. Grzegorz Siemieniuk

Wspólne, pamiątkowe zdjęcie po zakończeniu akcji Fot. Grzegorz Siemieniuk

Szczycieński Dzień Ekologii

Po rekultywacji miejskich jezior

„Czyste jeziora naszym atutem” — to hasło tegorocznego Szczycieńskiego Dnia Ekologii, które odbyło się 5 października w Szczytnie. Ekologiczne święto było okazją do podsumowania trzyletniego okresu rekultywacji jezior miejskich. Cały proces kosztował ponad 450 tys. zł i został w znaczącej części dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Olsztynie.

Tym razem gospodarzem Szczycieńskiego Dnia Ekologii byli uczniowie z Gimnazjum z OI nr 2 w Szczytnie. Hasło przewodni imprezy związane było z realizowanym przez Gminę Miejską Szczytno projektem „Rekultywacja jezior Domowe Duże i Domowe Małe w Szczytnie”. Oczyszczanie jezior rozpoczęło się w 2010 roku. Cały proces został podzielony na trzy etapy. Prace przeprowadzono wiosną, gdy na akwenach nie było już pokrywy lodowej. W sumie do wody każdego roku wprowadzono 71 ton (60 ton do Jeziora Domowego Dużego i 11 ton do Domowego Małego) specjalnego koagulantu glinowego - substancji chemicznej, która powoduje wytrącanie związków fosforu. Na całością czuwali naukowcy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Zakładany cel został osiągnięty — mówił podczas spotkania w Szczytnie dr inż. Michał Łopata z Katedry Ochrony Środowiska i Rybactwa UWM Fot. Kamil Zembrzuski

Fot. Kamil Zembrzuski

— Koagulant został precyzyjnie wprowadzany do obu akwenów — mówił podczas spotkania w Szczytnie dr inż. Michał Łopata z Katedry Ochrony Środowiska i Rybactwa UWM. — Zauważyliśmy znaczną poprawę przejrzystości wody w obu zbiornikach. Zakładany cel został więc osiągnięty. Musimy jednak pamiętać, że potrzeba jeszcze wielu działań ochronnych, aby nic nie zakłóciło tego procesu.

Przed wszystkim maksymalnie zminimalizować dopływ nieczystości i nie dopuścić do wzburzenia dna.

Na efekty prac naukowców z UWM nie trzeba było długo czekać. Jakość wody uległa znacznej poprawie już po pierwszym etapie rekultywacji. Poprawienie jakości wody potwierdziły także badania sarnepidu. — Tak naprawę prace nad ochroną jezior rozpoczęły się już w 2007 roku, kiedy to rozpoczęto prace na budowę specjalnej opaski wokół jezior — mówiła podczas uroczystości Danuta Górską, burmistrz miasta Szczytno. — Te dwa jeziora to dla naszego miasta prawdziwe perełki. Dzięki wspólnym staraniom i pomocy Wojewódzkiego Funduszu w okresie letnim w jeziorze znów można korzystać z kąpielii.

Zabiegi prowadzone w Szczytnie były bezpieczne ekologicznie. W ciągu okresu prowadzenia prac nie zauważono tzw. incydentalnej śmiertelności. Wartość całego projektu rekultywacji jezior w Szczytnie wyniósł ponad 450 tys. zł. Na jego realizację miasto otrzymało dofinansowanie w wysokości 300 tys. zł z WFOŚiGW w Olsztynie.

Grzegorz Siemieniuk

82 ekologiczne certyfikaty dla placówek z Warmii i Mazur

Jesteśmy liderami w kraju

55 spośród placówek oświatowych Warmii i Mazur otrzymało w tym roku międzynarodowy Certyfikat Zielonej Flagi. Kolejnym 27 przyznano inne wyróżnienia - Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej — takie są oficjalne wyniki prestiżowego Programu Szkoły dla Ekorozwoju.

W tegorocznej edycji konkursu certyfikaty Zielonej Flagi otrzymało 126 placówek w Polsce. Z kolei 84 przyznano certyfikaty Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej. Nasz region w tej ekologicznej rywalizacji okazał się bezkonkurencyjny. Wyróżnienia bowiem otrzymały aż 82 placówki. Do niektórych to wyjątkowe wyróżnienie trafiło nie po raz pierwszy. — Osiem-

naście szkół i przedszkoli z Warmii i Mazur w tym roku otrzymało certyfikat Zielonej Flagi trzeci raz z rzędu, za co dodatkowo kapituła konkursu zdecydowała wyróżnić je przyznaniem certyfikatu na okres kolejnych trzech lat — informuje Alicja Szarzyńska, kierownik Olsztyńskiego Centrum Edukacji Ekologicznej i zarazem koordynator działań związanych z uzyskaniem cer-

tyfikatu na Warmii i Mazur.

Zielona Flaga jest tytułem, który nadawany jest od 1984 roku placówkom na całym świecie w ramach Programu Eco-Schools. Do tej pory prawie 4,5 tys. szkół uzyskało wyróżnienie. Eco-Schools jest programem opartym na Systemach Zarządzania Środowiskowego (EMAS, ISO 14001) polegającym na podnoszeniu świadomości ekologicznej młodzieży szkolnej poprzez działania na rzecz efektywnego wykorzystania energii i surowców oraz zrównoważonej gospodarki odpadami (w tym recyklingu) w szkołach i ich otoczeniu. Rolę koordynatora krajowego na Polskę pełni Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, która jest jako jedyna uprawniona do nadawania certyfikatu Zielonej Flagi. Miano Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej otrzymują placówki, które w szczególny sposób pobudzają i skupiają aktywność społeczną mieszkańców oraz przez przykład i działania tworzą aktywne środowisko wychowawcze dla młodzieży. Tytuł Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej jest pierwszym stopniem do certyfikacji szkół międzynarodowym certyfikatem Zielona Flaga. Grzegorz Siemieniuk

Szkoła Podstawowa w Łęgajnach po raz kolejny otrzymała certyfikat Zielonej Flagi Fot. Grzegorz Siemieniuk

Podział przyznanych certyfikatów ze względu na województwa:

• dolnośląskie – 37	• podkarpackie – 6
• kujawsko-pomorskie – 2	• podlaskie – 3
• lubelskie – 2	• pomorskie – 7
• lubuskie – 2	• śląskie – 6
• łódzkie – 11	• świętokrzyskie – 3
• małopolskie – 13	• warmińsko-mazurskie – 82
• mazowieckie – 12	• wielkopolskie – 12
• opolskie – 6	• zachodniopomorskie – 6

Certyfikat Lokalnego Centrum Aktywności Ekologicznej 2012:

Szkoła Podstawowa nr 14 w Elblągu, Przedszkole nr 15 w Olsztynie, V Liceum Ogólnokształcące w Elblągu, Zespół Szkół w Jamielniku, Przedszkole Miejskie nr 1 z Oddziałem Integracyjnym w Giżycku, Przedszkole Miejskie nr 24 w Olsztynie, Przedszkole Niepubliczne „Koralik” w Giżycku, Publiczna Szkoła Podstawowa w Kraszewie, Zespół Szkół nr 1 w Działdowie, Zespół Szkół w Dobrzykach, Gimnazjum nr 7 w Olsztynie, Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Domek” w Mikołajkach, Przedszkole Publiczne w Łęgajnach, Szkoła Podstawowa nr 3 w Gołdapi, Zespół Szkół w Kolnie, Niepubliczne Przedszkole „Jacek i Agatka” w Biskupcu, Przedszkole Miejskie nr 2 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa nr 4 w Morągu, Zespół Szkół w Kobyłkach, Przedszkole Miejskie „Niezapominajka” w Orzyszu, Przedszkole Miejskie nr 21 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa nr 7 w Olsztynie, Żłobek nr 1 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 14 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 38 w Olsztynie, Przedszkole z Grupami Integracyjnymi nr 15 w Elblągu, Szkoła Podstawowa w Petrykozach. sem

Certyfikat Zielonej Flagi 2012 na Warmii i Mazurach:

Szkoła Podstawowa nr 18 w Elblągu, IV Liceum Ogólnokształcące w Elblągu, Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Gołdapi, Szkoła Podstawowa nr 12 w Elblągu, Szkoła Podstawowa nr 16 w Elblągu, Szkoła Podstawowa w Waśniewie-Grabowie, Szkoła Podstawowa nr 13 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa w Jonkowie, Szkoła Podstawowa w Łęgajnach, Przedszkole Miejskie nr 10 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 13 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 17 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 19 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 37 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie w Lubawie, Przedszkole Publiczne nr 1 „Stokrotka” w Mrągowie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lidzbarku Warmińskim, Szkoła Podstawowa nr 2 w Dobrym Mieście, Szkoła Podstawowa nr 2 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa nr 3 w Lidzbarku Warmińskim, Szkoła Podstawowa nr 4 w Ełku, Szkoła Podstawowa w Jerutach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Miłakowie, Zespół Szkół w Dąbrówce, Gminne Przedszkole „Jasia i Małgosi” w Lipowcu, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Elblągu, Przedszkole Miejskie nr 1 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 1 w Piszku, Przedszkole Miejskie nr 20 w Olsztynie, Przedszkole Miejskie nr 31 w Olsztynie, Przedszkole nr 6 „Pod Zielonym Parasolem” w Morągu, Przedszkole Publiczne nr 5 w Lidzbarku Warmińskim, Przedszkole w Bartągu, Publiczna Szkoła Podstawowa w Kłębowie, Szkoła Podstawowa nr 1 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa nr 11 w Elblągu, Szkoła Podstawowa nr 15 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa nr 19 w Elblągu, Szkoła Podstawowa nr 3 w Biskupcu, Szkoła Podstawowa nr 3 w Działdowie, Szkoła Podstawowa nr 4 w Elblągu, Szkoła Podstawowa nr 9 w Olsztynie, Szkoła Podstawowa w Biedaszkach, Szkoła Podstawowa w Dubeninkach, Szkoła Podstawowa w Gwiżdżinach, Szkoła Podstawowa w Kłęczkowie, Szkoła Podstawowa w Małdytach, Szkoła Podstawowa w Wawrochach, Szkoła Podstawowa w Żelaznej Górze, Szkoła Podstawowa nr 29 w Olsztynie, Zespół Szkół w Księżym Dworze, Zespół Szkół nr 1, Gimnazjum nr 4 w Elblągu, Zespół Szkół w Bratianie, Szkoła Podstawowa w Pogorzeli, Gimnazjum nr 2 w Działdowie. sem

Zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie ekologiczno-plastycznym

Atrakcyjne nagrody czekają

W ramach publicznej kampanii edukacyjnej Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłasza konkurs plastyczny na plakat upowszechniający prawidłowe postępowanie ze zużyłymi bateriami i akumulatorami.

Plastyczny konkurs ekologiczny nawiązuje do ustawy o bateriach i akumulatorach, która określa m.in. jak postępować w sytuacjach

wprowadzania do obrotu oraz stosowania baterii i akumulatorów, a także gospodarowania nimi jako odpadami w momencie, gdy zostały zużyte i nieprzydatne ich użytkownikom. Konkurs adresowany jest do dzieci, uczniów i młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej oraz wychowanków ośrodków szkolno-wychowawczych. Autorzy najlepszych plakatów otrzyma-

ją atrakcyjne nagrody: kamery, aparaty fotograficzne, smartfony, konsole do gier, rowery oraz zestawy klocków i zabawek. Prace konkursowe należy dostarczyć lub przesłać listownie do 30 listopada 2012 r. na adres Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn z dopiskiem: „Kon-

kurs ekologiczny”. Wyniki zostaną ogłoszone w terminie do 10 grudnia 2012 r. Więcej informacji oraz regulamin konkursu dostępne są na stronie internetowej urzędu www.warmia.mazury.pl w zakładce: Ochrona Środowiska.

Monika Zielińska

Autorzy najlepszych prac otrzymają atrakcyjne nagrody Fot. Archiwum

W Gołdapi odbyły się obchody Światowego Dnia Turystyki

Wyróżniony Park i Arboretum

Podczas obchodów Światowego Dnia Turystyki w Gołdapi odbyło się wręczenie honorowych odznak, certyfikatów i nagród osobom oraz instytucjom związanym z turystyką. Wśród tegorocznych laureatów nie zabrakło Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej i Leśnego Arboretum w Kudypach.

Leśne Arboretum w Kudypach to jedna z największych atrakcji botanicznych na Warmii i Mazurach. Rocznie odwiedza je ok. 15 tys. osób. Podczas wojewódzkich obchodów Światowego Dnia Turystyki, które 4 października odbyły się w Gołdapi, Warmińsko-Mazurska Regionalna Organizacja Turystyczna w Olsztynie, postanowiła przyznać Arboretum tytuł turystycznego produktu roku na Warmii i Mazurach.

To wyjątkowe wyróżnienie odebrał Alfred Szlaski, nadleśniczy Nadleśnictwa Kudypy. Arboretum w Kudypach jest jednym z kilku w kraju, które mają charakter parku leśnego i jedynym ogrodem botanicznym w północno-wschodniej Polsce. To miejsce szczególne, będące namacalnym przykładem znakomicie prowadzonej przez warmińsko-mazurskich leśników edukacji ekologicznej. Kudypskie arboretum powstało na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku z inicjatywy leśników zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Leśnym. Od 2005 roku posiada status ogrodu botanicznego nadany przez ministra środowiska. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie od sa-

Odznaczenie z rąk marszałka Jarosława Słomy (na zdjęciu w środku) odebrał dyrektor Parku Jaromir Krajewski. Fot. Mirosław Stąplik

mego początku wspiera finansowo działalność Arboretum. W tym roku ogród

botaniczny wzbogacił się o nowy budynek, w którym oprócz sali audytornej zna-

lazł się kącik przyrodniczy poświęcony florze i faunie kudypskich lasów. Tegorocz-

ną nowością Leśnego Arboretum w Kudypach jest też lapidarium, czyli kolekcja głazów polodowcowych. Wśród wyróżnionych w Gołdapi instytucji znalazł się Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, który otrzymał odznakę za zasługi dla turystyki przyznawaną przez Ministra Sportu i Turystyki. Odznaczenie z rąk marszałka Jarosława Słomy odebrał dyrektor Parku Jaromir Krajewski. Tę samą odznakę przyznano także Fundacji Puszczy Rominckiej. Z kolei pracująca w Parku Anna Naruszewicz otrzymała statuetkę „Rominckiego Rysia” w dziedzinie edukacji i wychowania. Jest to honorowa nagroda Starosty Gołdapskiego przyznawana osobom za wybitny wkład w rozwój powiatu.

Oprac. Grzegorz Siemieniuk

Jesienne sprzątanie Jeziora Domowego Dużego w Szczytnie

Młodzież nie jest obojętna na sprawy środowiska

Kilkanaście worków odpadów zebrano podczas piątkowej (19 października) akcji sprzątania brzegów Jeziora Domowego Dużego w Szczytnie. Organizatorem wydarzenia była Fundacja Autrimpus Szczytno.

W akcji nad Domowym Dużym wzięło udział prawie 40 osób. Liczną grupę stanowili członkowie Koła Ligii Ochrony Przyrody „Tur”, które działa przy Gimnazjum nr 1 w Szczytnie.

— To nasz sprawdzony partner, który chętnie angażuje się w akcje ekologiczne — mówi z uśmiechem Dariusz Hodkowski, z-ca prezesa Fundacji Autrimpus Szczytno. — Cieszymy się, że młodzież nie jest obojętna na tak ważną sprawę jaką

jest ochrona środowiska naturalnego. Gimnazjaliści wiosną tego roku pomagali nam sprzątać Jezioro Lemańskie koło Szczytna. Wtedy też zapowiedzieli, że wezmą udział w kolejnej takiej akcji i jak widać słowa dotrzymani — dodaje.

W akcji wzięli udział także strażnicy z Posterunku przy Zakładzie Rybackim w Janowie. Nie zabrakło także przedstawicieli wędkarzy z koła „Sum” Szczytno.

— Od kilku lat podobna akcja odbywa się w tym miejscu wiosną — mówi Artur Pluciński, sekretarz KW „Sum” Szczytno. — Uczestniczą w niej nie tylko wędkarze, ale także między innymi strażacy. Będzie więc okazja, aby powtórzyć sprzątanie za kilka miesięcy.

Każda para rąk się wtedy przyda — dodaje.

Uczestnicy akcji zostali podzieleni na grupy. Każdej z nich „dowodziła” osoba dorosła. Jak się okazało było co zbierać. Wśród „skarbów” dominowały butelki, puszki i torebki foliowe. Niektórzy nie tylko zbierali odpady.

— W mojej grupie znalazła się gimnazjalistka, która przepytowała napotkanego wędkarza, czy jak wraca już do domu to zabiera ze sobą śmieci — mówi Artur Pluciński. — Zaskoczony był tym pytaniem, ale odpowiedział bez wahania, że tak. Jak widać młodzież nie boi się poruszać trudnych zagadnień.

Wszyscy uczestnicy piątkowej akcji otrzymali nagrody. Dodatkowe upominki otrzymali ci,

Pamiątkowe zdjęcie uczestników akcji w Szczytnie. Fot. Adam Giewartowski

którzy w sposób wyjątkowy zaangażowali się w działania. Dodatkową nagrodą dla uczestników był też krótki rejs łodzią ratowniczą Fundacji Autrim-

pus. Podsumowanie akcji zakończono poczęstunkiem przy ognisku.

Współorganizatorem piątkowego spotkania był MOS w

Szczytnie i UM w Szczytnie. Akcję zorganizowano przy współudziale środków z WFOŚiGW w Olsztynie.

Grzegorz Siemieniuk

SKRÓTEM

Sadzenie drzew w Kamionce k. Nidzicy

Kilkanaście osób w minioną środę (10 października) uczestniczyło w akcji sadzenia drzew i krzewów w „Rajskim Ogrodzie” w Kamionce koło Nidzicy. Spotkanie zorganizowano w ramach ogólnopolskiej akcji „Święto Drzewa”. — W sumie w zakątku leśnym posadziliśmy około 300 drzewek — mówi Krzysztof Margol, Prezes Zarządu Nidzickiej Fundacji Rozwoju „Nida”. — Przy

W sadzeniu drzewek wzięła udział m.in. Zofia Dawidson, sołtyś Kamionki. Fot. sem

okazji posadziliśmy też m.in. kilkadziesiąt krzewów. Wszystko po to, aby nasz „Rajski Ogród” wyglądał pięknie wiosną przyszłego roku.

W akcji udział wzięli m.in. członkowie organizacji pożytku publicznego z regionu. Wśród nich działacze z Fundacji Autrimpus Szczytno. Nie zabrakło także samorządowców z gminy Kozłowo, leśników z Nadleśnictwa Nidzica, jak też i okolicznych mieszkańców. —

Musiałam wziąć udział w tej akcji — mówi z uśmiechem Zofia Dawidson, sołtyś Kamionki. — Co prawda za chwilę muszę jechać do lekarza, ale przynajmniej posadzę tych kilka drzewek. Liczą się przecież chęci — dodaje.

„Rajski Ogród” oficjalnie otwarto 1 września 2012 roku. W tym wyjątkowym miejscu znajdują się zakątki tematyczne ogrodu: malinowy chruśniak, ogród mułkowy, ogród wonny, ogród

kamienny, wrzosowisko, ogród motylkowy, miłości i benedyktyński. Ogród powstał m.in. dzięki środkom WFOŚiGW w Olsztynie i Nadleśnictwa Nidzicy. sem

Raport o stanie środowiska

Zapraszamy do lektury kolejnego wydania Raportu o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2011 roku. Opracowanie zawiera informacje oparte na wynikach badań Wojewódz-

kiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie i jego delegatur w Elblągu i Giżycku. Publikacja została poszerzona o informacje dotyczące badań jakości gleb i chemizmu odpadów atmosferycznych. Raport zawiera również informacje WFOŚiGW w Olsztynie o realizowanych w regionie inwestycjach, którym udzielono wsparcia finansowego. Dokument w formie pdf znajduje Państwo na stronie www.wfosigw.olsztyn.pl w zakładce Aktualności. sem